

תעריפי ביול עיקריים בפנים הארץ

מחירון בתוקף מיום: 15.08.1980 עד יום: 30.09.1980

רקע ודגשים לקביעת התעריף

בתחילת חודש אוגוסט 1980 פנה יצחק מודעי, שר התקשורת, אל וועדת הכספים של הכנסת וביקש שיאשרו לייקר את תעריפי הדואר ב-40%. למרות שעל פי סיכום קודם, תעריפי הדואר לא היו אמורים להתייקר עד חודש אוקטובר 1980, נימק שר התקשורת את דרישתו בעיקרון שלפיו הציבור נדרש לשלם את העלות הריאלית של השירות, וכי אין להתיר סבסוד של שירותי הדואר על חשבון צרכים אחרים של המשק.

וועדת הכספים לא קיבלה את דרישתו של שר התקשורת, ואישרה להעלות את התעריפים בהיקף של כ-35% בלבד. על פי האישור מחירו של מכתב רגיל בארץ היה צריך להיות 5.80 ל"י ואגרת הרישום צריכה הייתה לעלות 19.80 ל"י.

שר התקשורת לא הסכים לקבל את החלטת וועדת הכספים, ופנה אליה שוב בדרישה "לעגל" את הסכומים. בין היתר טען שאול חי, ראש אגף הכלכלה במשרד התקשורת, כי "ניסיונם של פקידי הדואר באשנבים, שאם עוסקים באגורות, הם הולכים לאיבוד. החשבון באגורות משגע אותם".

למעשה, האמת הייתה פשוטה בהרבה. משרד התקשורת נערך יחד עם משרד האוצר להחלפת הלירה במטבע החדש "שקל". ההחלפה תוכננה ל-1 באוקטובר 1980, ועדכון התעריפים נועד להכין את הקרקע לרפורמה בשיטת המטבע.

המשך.../

הדפסת בולים חדשים המתאימים לתעריף החדש

אנשי הדואר נערכו לקראת כניסתו לתוקף של השקל, והדפיסו מראש בולי דואר הנקובים בערכים של המטבע החדש. הם לא חיכו לאישור התעריפים החדשים על ידי וועדת הכספים, והכינו מיוזמתם בולים המתאימים לתעריפים שציפו כי יאושרו. הבולים החדשים הודפסו בערכים "עגולים", וזו הסיבה ששר התקשורת נאלץ להתעקש על אישור התעריפים "העגולים" בוועדת הכספים.

הבולים הודפסו מראש עבור תקופת השקל, אולם איש בדואר לא טרח לבחון אם המערכת מוכנה להפעלת התעריפים החדשים בתקופת הביניים, והאם יש מלאי מספיק של בולים מתאימים הנקובים בלירות על מנת לענות על הצרכים בין ה-15.8.1980 ועד סוף חודש ספטמבר 1980.

התברר כי המערכת לא הייתה מוכנה להפעלת התעריף החדש, ובמיוחד בלט המחסור ביכולת לתת מענה לתעריף הבסיסי ביותר של משלוח מכתב רגיל בארץ. באותה עת לא היה ברשות הדואר בול בערך נקוב של 6.00 ל"י, וכל מי שנדרש לשלוח מכתב נאלץ להרכיב את התעריף ממספר בולים ישנים, רובם בולי זיכרון מהם היה לדואר מלאי קטן מאוד.

הדרך הטובה ביותר, לכאורה, הייתה להשלים את התעריף הקודם של 4.30 ל"י באמצעות בול אחד נוסף בערך נקוב של 1.70 ל"י. למרבה הצער התברר כי בול כזה היה קיים במלאי, אולם בכמות קטנה מאוד. המדובר היה בבול מן המניין "נצרת עילית" מסדרת נוף הארץ, אשר הודפס במקור בשנת 1978 ושימש לזמן קצר לתשלום עבור מכתב בדואר אוויר לאירופה. שינוי התעריף הפך את הבול למיותר, וכעת נדרש הדואר להדפיס במהירות כמות גדולה נוספת מבול זה.

ההדפסה "הסודית" של בול נצרת עילית

הדפסה מחודשת של בול מן המניין אינה מהווה פעולה חריגה, והדואר ביצע זאת פעמים רבות בעבר. לפיכך קשה להבין מדוע בחרו אנשי השירות הבולאי לנסות ולהסתיר מן הציבור את העובדה שבוצעה הדפסה חוזרת של בול "נצרת עילית".



ההדפסה החדשה משנת 1980



ההדפסה המקורית מ-17.6.1975

במועד לא ידוע בשנת 1980 הודפס הבול מחדש, אולם אנשי השירות הבולאי בחרו להדפיס בשולי הגיליון את התאריך של ההדפסה המקורית משנת 1975. למרות ניסיון ההסתרה התגלו הבדלים בין הבולים שמקורם בהדפסות השונות.



1980



1975

בין ההבדלים הבולטים ביותר שבין שתי ההנפקות ניתן למנות את הסעיפים הבאים:

בולי שנת 1980	בולי שנת 1975
16.5 מ"מ בין התאריך והמספר הסידורי	19 מ"מ בין התאריך והמספר הסידורי
נייר לבן	נייר אוף-וויט
שני פסי זרחן דקים	שני פסי זרחן עבים



התעריפים

מכתב רגיל בארץ (עד 20 גרם)

0.60 ש' מ-01.10.1980	6.00 ל"י מ-15.08.1980	4.30 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	--------------------------	--------------------------

גלויה

0.50 ש' מ-01.10.1980	5.00 ל"י מ-15.08.1980	3.70 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	--------------------------	--------------------------

אגרת רישום

2.00 ש' מ-01.10.1980	20.00 ל"י מ-15.08.1980	14.70 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

אגרת אקספרס

5.60 ש' מ-01.10.1980	56.00 ל"י מ-15.08.1980	41.70 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

התעריפים

מכתב חריג (עד 20 גרם)

0.85 ש' מ-01.10.1980	8.50 ל"י מ-15.08.1980	6.50 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	--------------------------	--------------------------

מכתב חריג (20 גרם עד 50 גרם)

0.95 ש' מ-01.10.1980	9.50 ל"י מ-15.08.1980	7.00 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	--------------------------	--------------------------

מכתב חריג (50 גרם עד 100 גרם)

1.35 ש' מ-01.10.1980	13.50 ל"י מ-15.08.1980	11.00 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

מכתב חריג (100 גרם עד 250 גרם)

2.15 ש' מ-01.10.1980	21.50 ל"י מ-15.08.1980	17.00 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

מכתב חריג (250 גרם עד 500 גרם)

3.40 ש' מ-01.10.1980	34.00 ל"י מ-15.08.1980	26.00 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

מכתב חריג (500 גרם עד 1000 גרם)

5.55 ש' מ-01.10.1980	55.50 ל"י מ-15.08.1980	43.00 ל"י מ-01.05.1980
-------------------------	---------------------------	---------------------------

התעריפים

מכתב ללא מעטפה (עד 20 גרם)

ש' 1.50 מ-01.10.1980	לי"י 15.00 מ-15.08.1980	לי"י 11.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

מכתב ללא מעטפה (20 גרם עד 50 גרם)

ש' 1.60 מ-01.10.1980	לי"י 16.00 מ-15.08.1980	לי"י 13.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

מכתב ללא מעטפה (50 גרם עד 100 גרם)

ש' 2.15 מ-01.10.1980	לי"י 21.50 מ-15.08.1980	לי"י 17.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

מכתב ללא מעטפה (100 גרם עד 250 גרם)

ש' 3.40 מ-01.10.1980	לי"י 34.00 מ-15.08.1980	לי"י 26.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

מכתב ללא מעטפה (250 גרם עד 500 גרם)

ש' 5.55 מ-01.10.1980	לי"י 55.50 מ-15.08.1980	לי"י 43.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

מכתב ללא מעטפה (500 גרם עד 1000 גרם)

ש' 8.90 מ-01.10.1980	לי"י 89.00 מ-15.08.1980	לי"י 71.00 מ-01.05.1980
-------------------------	----------------------------	----------------------------

דוגמאות לדברי דואר מן התקופה

מכתב רגיל בארץ – 6.00 ל"י



המכתב נשלח מתל אביב ב-15.09.1980, והודבקו עליו שני בולים. בול זיכרון מסדרת מועדים לשמחה תשמ"א בערך נקוב של 4.30 ל"י, אשר הונפק ב-12.8.1980, ובול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 1.70 ל"י, אשר הונפק ב-17.6.1975.

מכתב רגיל בארץ – 6.00 ל"י



המכתב נשלח מתל אביב ב-16.09.1980, והודבקו עליו שלושה בולי זיכרון מסדרת אישים בערך נקוב כולל של 6.00 ל"י, אשר הונפקו ב-23.4.1978.

מכתב רגיל בארץ – 6.00 ל"י



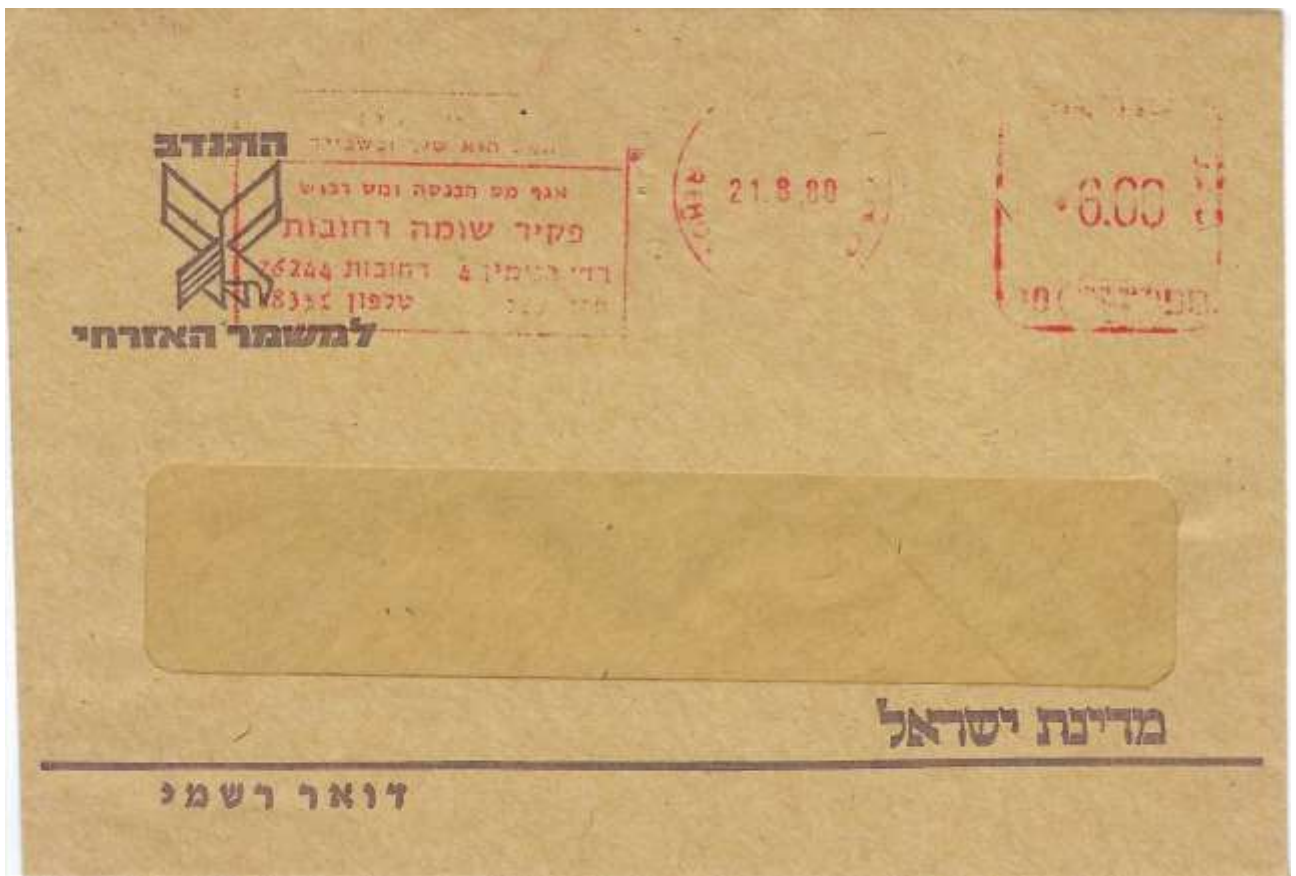
המכתב נשלח מתל אביב ב-24.08.1980, והודבקו עליו שישה בולים מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב כולל של 6.00 ל"י, אשר הונפקו ב-18.10.1977.

מכתב רגיל בארץ – 6.00 ל"י



המכתב נשלח מקיבוץ בית אלפא ב-18.09.1980, והוטבעה עליו חותמת ביול של הקיבוץ בערך נקוב של 6.00 ל"י.

מכתב רגיל בארץ – 6.00 ל"י (דואר רשמי)



המכתב נשלח על ידי פקיד שומה רחובות של מס הכנסה ב- 21.08.1980, והוטבעה עליו חותמת ביול של המשרד בערך נקוב של 6.00 ל"י.

מאז שנת 1969 שילמו הגורמים הממשלתיים מחיר מלא עבור דברי הדואר ששלחו, וזאת באמצעות מכונות ביול שהותקנו בכל משרדי הממשלה.